

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การสำรวจหนอนพยาธิกลุ่มโมโนจีเนียจากปลาอุกบึกอูย (บึกอูย) ในบ่อเลี้ยง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นายนิพนธ์ หมาดอาห็น	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผศ. ดร. ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	ประธานกรรมการ
	ผศ. ดร. ศิริเพ็ญ ตรีไชยาพร	กรรมการ
	อ. ดร.กนกพร กวีวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การสำรวจหนอนพยาธิกลุ่มโมโนจีเนียจากปลาอุกบึกอูย (*Clarias macrocephalus* X *Clarias gariepinus*) ในบ่อเลี้ยงอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2542 ถึงเดือนมกราคม 2544 ผลการสำรวจพบว่ามีค่าความชุก (prevalence) รวม 56.45% (245/434) พบโมโนจีเนีย 2 ชนิดได้แก่ *Gyrodactylus elegans* และ *Qudriacanthus clariadis* ซึ่ง *G. elegans* มีค่าความชุกเท่ากับ 35.95% (156/434) มีความชุกสูงสุดในเดือนธันวาคม 2542 มกราคม และกุมภาพันธ์ 2543 เท่ากับ 100% (31/31, 31/31 และ 30/30 ตามลำดับ) *G. elegans* มีค่าความหนาแน่นเฉลี่ย (mean intensity) เท่ากับ 4.39 (1906/434) มีความหนาแน่นสูงสุดในเดือนธันวาคม 2542 เท่ากับ 21.74 (674/31) และพบ *G. elegans* จำนวนมากที่สุด 674 ตัว ในเดือนธันวาคม 2542 ส่วน *Q. clariadis* มีค่าความชุกเท่ากับ 42.63% (185/434) มีความชุกสูงสุดในเดือนมกราคม 2543 เท่ากับ 87.10% (27/31) *Q. clariadis* มีค่าความหนาแน่นเฉลี่ย 1.88 (814/434) มีความหนาแน่นสูงสุดในเดือนมกราคม 2543 เท่ากับ 9.84 (305/31) และพบ *Q. clariadis* มากที่สุดในเดือนมกราคม 2543 จำนวน 305 ตัว

ผลการศึกษาทางสถิติพบว่า *G. elegans* กับ *Q. clariadis* ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติเลย แต่จะพบค่าความชุก ความหนาแน่น และจำนวนของ *G. elegans* มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับน้ำหนัก และขนาด

ของปลาอุกบึกอยู่ที่ความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความชุกของ *G. elegans* มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับอุณหภูมิน้ำที่ระดับ 0.01 ความหนาแน่น และจำนวนมีความสัมพันธ์ทางสถิติกับอุณหภูมิน้ำที่ระดับ 0.05

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title	Survey of the Monogenea from Cultured Hybrid Catfish (<i>Clarias macrocephalus</i> X <i>Clarias gariepinus</i>) of San Sai District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Nipon Mard-arhin	
M.S.	Biology	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Chalobol Wongsawad	Chairperson
	Asst. Prof. Dr. Siripen Traichaiyaporn	Member
	Lect. Dr. Kanokporn Kaweevat	Member

Abstract

The monogeneans were collected from cultured hybrid catfish (*Clarias macrocephalus* X *Clarias gariepinus*) from the San Sai District, Chiang Mai Province, during December 1999 to January 2001. The prevalence of infection, in examined fish, was 56.45% (245/434). Two species of monogeneans were shown, *Gyrodactylus elegans* and *Qudriacanthus clariadis*. The prevalence of infection of *G. elegans* was 35.95% (156/434). The highest prevalence of *G. elegans* was investigated in December 1999, January and February 2000; 100% (31/31, 31/31, and 30/30 respectively). The intensity of infection was 4.39 (1906/434). The highest intensity was observed in December 1999, 21.74 (674/31). The highest number of *G. elegans* was found in December 1999, n = 674. The prevalence of infection of *Q. clariadis* was 42.63% (185/434). The highest prevalence of *Q. clariadis* was investigated in January 2000, 87.10% (27/31). Intensity of infection was 1.88 (814/434). The highest intensity was observed during January 2000, 9.84 (305/31). The highest number of *Q. clariadis* was found in January 2000, n = 305.

Results of the correlation show that *G. elegans* and *Q. Clariadis* were insignificant. But prevalence, intensity and number of *G. elegans* were significant in weight and length ($P < 0.01$). The prevalence of infection of *G. elegans* was significant in water temperature ($P < 0.01$). Intensity and number of *G. elegans* were significant in water temperature ($P < 0.05$).